

- Skremmende lav kunnskap om pensjon

Publisert 27. 12. 11 - 08:00, endret 27. 12. 11 - 08:00 (Dine Penger)

Av [Maria Lekve](#)

Nordmenns kunnskap om pensjon øker, men samtidig er det færre enn én av tre som har god oversikt over egne rettigheter.

LANG VEI Å GÅ: Folk vet for lite om hva det faktisk koster å leve det livet de drømmer om som seniorer, mener Torunn Jacobsen Langlo i Danica Pensjon. Illustrasjonsfoto: Colourbox

Det viser en ny undersøkelse som er gjennomført av Synnovate på oppdrag for Danica Pensjon i høst.

Av de spurte svarer 44 prosent at de har meget god, eller ganske god kjennskap til de ytelser de får som pensjonist gjennom sin arbeidsgiver. I mars var tilsvarende tall 40 prosent.

Mye å gå på

- Det er en positiv trend. Men det er fortsatt skremmende mange som ikke har oversikt over egne pensjonsrettigheter, sier Torunn Jakobsen Langlo, fagansvarlig i Danica til Dine Penger.

Færre enn én av tre oppgir at de har god oversikt over sine totale pensjonsrettigheter.

Også NAV gjennomførte [en undersøkelse i sommer](#), som viser at kunnskapen om pensjon øker i alle aldersgrupper.

- Det er helt klart at folk har mer kunnskap, men samtidig ser jeg at det er mye å gå på, sier daglig leder Birger Myhr i Pensjonseksperten.

Kan gå glipp av rettigheter

En viktig konsekvens av pensjonsreformen er at valgfriheten blir så mye større. For å kunne forholde seg til muligheter, må man tilegne seg vesentlig mer kunnskap enn man trengte før, påpeker Myhr.

Ifølge Myhr er det spesielt viktig at generasjonene som omfattes av kompliserte overgangsordninger sørger for at de har oversikt:

- Mange står i fare for å gå glipp av rettigheter. For å være sikker på at man kommer rimelig godt ut, må man ha tilstrekkelig kunnskap slik at man unngår å gjøre dårlig valg og tape store beløp, understreker Myhr.

FARE: - Uten kunnskap, risikerer man å gå glipp av rettigheter, advarer Birger Myhr i Pensjonseksperten. Foto: Taral Jansen / Dine Penger

Mange myter

Alexandra Plahte i Steenberg & Plahte as har også inntrykk av at både bevissthet og kunnskap øker om pensjon.

- Folk ser seg ikke i like stor grad blind på lønsslippen, men er også opptatt av verdien av pensjonen. Ved overgang til ny arbeidsgiver med dårligere pensjonsordning, er det mange som forventer at dette gjenspeiles i form av økt lønn, sier Plahte.

Men hun har inntrykk av at de fleste fortsatt synes pensjon er både sammensatt og komplisert.

- Pensjon er en verden full av myter, sier Plahte.

MYTER: Mange tror de ikke blir berørt av nye regler. Det er feil, sier Alexandra Plahte i Steenberg & Plahte. Foto: Steenberg & Plahte as.

For eksempel tror mange at de ikke blir berørt av pensjonsreformen fordi man er offentlig ansatt eller fordi man er født i 1953 eller tidligere.

I tillegg er det alt for mange som kun tenker på pensjon som alderspensjon.

- Men hva om det smeller i morgent? Uførepensjon og etterlattepensjon er også pensjon, påpeker Plahte og tilføyer at det nok er mange som tror de er bedre dekket gjennom pensjons- og forsikringsordninger hos arbeidsgiver enn de faktisk er.

LES OGSÅ: [Betale regninger? Da har du dårlig tid](#)

Et paradoks

Torunn Jakobsen Langlo i Danica mener det er et paradoks at mange har klare drømmer om hva de skal gjøre som pensjonister, mens de på den andre siden mangler innsikt i hvor mye den seniortilværelsen de drømmer om faktisk vil koste.

Undersøkelsen viser at over halvparten av befolkningen ikke har god kjennskap til hva de kan vente seg av tjenstepensjonen sin.

Selv blant personer mellom 60 og 67 år er det en av tre som ikke kjenner godt til hva tjenstepensjonen deres vil gi dem i pensjon.

Heller ikke blant arbeidstakere mellom 50 og 59 år - som fortsatt har mulighet til å kompensere gjennom egen sparing, er det mer enn 46 prosent som kjenner tjenstepensjonsavtalen sin godt.

- Dermed vet de også lite om hvilke drømmer som er realistiske for pensjonstilværelsen, sier Langlo.

Ingen er like

Pensjonsekspertene vektlegger at det ikke fins en fasiløsning som fungerer for alle:

- Det fins ikke to pensjonister som er like. Det som er gunstig for naboen, er ikke nødvendigvis gunstig for deg, sier Myhr.

Derfor gjelder det å følge med i timen:

- Pensjon er det økonomiske sikkerhetsnettet vårt. Det er et verdifullt, men lite synlig gode. For mange ansatte er faktisk pensjon det mest verdifulle økonomiske gode utover lønn, sier Plahte.

Gigantisk formue

Hun forteller om økte henvendelser fra folk som ønsker å få oversikt over hva de ulike alternativene betyr for egen lommebok ut i egen situasjon og de valgmulighetene en selv står ovenfor:

- Mange kommer til oss og forteller at de har prøvd å sette seg inn i det, men at de synes det er vanskelig. Mange er usikre på hvor de skal spørre om hva samtidig som de er usikre på svarene de har fått.

- Ingen er like, men et fellestrekk ved så godt som alle vi møter er at de ønsker svar på; Hvilke alternativer finnes for meg? Hvordan blir mitt regnestykke om jeg velger slik eller slik? Får jeg det jeg faktisk har krav på, sier Plahte.

- En gjennomsnittlig person som har gjort en normal karriere i 40 år med middels bra inntekt, har gjerne opparbeidet seg pensjonsrettigheter tilsvarende 8-10 millioner kroner. Det er mye penger, langt mer enn vedkommende har i både bil, båt, hus og hytte.

- Man har i dag store muligheter til å påvirke hvordan den gigantiske formuen skal opptjenes og utbetales. Likevel er kunnskapen manglende, sier Myhr.

Han påpeker at det er viktig å få utarbeidet beregninger som viser hva de enkelte opptjenings- og utbetalingsalternativene innebærer av netto utbetalt pensjon, altså etter skatt.

Om undersøkelsen

Undersøkelsen er gjennomført av Synnovate på oppdrag fra Danica Pensjon høsten 2011. 1000 respondenter har deltatt i undersøkelsen.